

[Niels Frederiksen.]

Vi tilsigter altsaa at skabe bedre Betingelser for Boligbyggeri i Byerne, og her vil det være af stor Værdi, om Grundspekulationen kan imødegaaes. Boligforholdene vil forbedres, naar man baade med Hensyn til Belaaningsforhold og med Hensyn til Byggegrundspriser kan komme ned paa et rimeligt Niveau. Tillige tilsigter vi at gøre saavel By- som Landkommuner interesserede i denne Form for Grundsalg og for Udstykning. Vi er klare over, at i disse vanskelige Aar skal Udstykningen helst foregaa spredt; Erfaringen har vist, at dette er det sundeste og mest formaals-tjenlige, og der er ingen Tvivl om, at en spredt Udstykning, som Landkommunerne for Landbrugsbyggeriets Vedkommende interesserer sig for, vil kunne fremmes, naar Interessen vækkes. Samtlige Kommuner er økonomisk interesserede i, at en forstandig Udstykning foregaa paa de Steder, hvor Haandværkere og handlende kan have Fordel deraf, og tillige er de interesserede i at imødekomme det berettigede Krav, Kommunernes Ungdom har om i videst mulig Udstrækning at faa Plads til Bolig og Erhverv indenfor Kommunens Grænser. Den spredte Udstykning giver Betingelser for billigere Start for Nybyggerne, idet de vil være i Stand til at faa Hjælp fra Slægt og paarørende paa det Sted, hvor de starter, og tillige er Kommunerne selv bedre tjent med den spredte Udstykning, ligesom ogsaa en større Del af Landets Haandværkerbefolkning derved faar Adgang til Arbejde. At det er eftertragtelseværdigt at søge en saadan spredt og rolig Udstykning fremmet, har Erfaringerne vist, og der er efter vor Opfattelse neppe bedre Vej at gaa end at søge at vække Interessen for en sund og naturlig Udstykning hos samtlige Landets Kommuner.

Det radikale Venstre har derfor ment, at da der er skabt en Jordfond, som danner økonomisk Basis for Statens Støtte til en Udstykning af denne Art, vil det være det rigtigste og naturligste, om de aarlige Indtægter, som Jordfonden oppebærer, anvendes til at give en Haandsrækning ikke blot til Landkommunerne, men ogsaa til Bykommunerne for at interessere dem i det billigst mulige Grundsalg; og for at ogsaa Bybefolkningen kan faa Del i de Værdier, som Jordfonden rummer.

For at gennemføre en saadan Udstykning og Bebyggelse foreslaar vi, at der baade i Land- og Bykommuner oprettes kommunale Jordfonds og kommunale Jord-

udvalg, som med Opmærksomhed skal følge de Muligheder, der til enhver Tid byder sig for Erhvervelse af Jord til Oprettelse af Husmandsbrug efter Reglerne i Loven om Vilkaar for Bortsalg af Jord i offentlig Eje.

Vi har ikke indføjet nogen Bestemmelse om, at Jorden kan erhverves ved Ekspropriation, da vi ved, at en saadan Bestemmelse vilde møde Modstand i den høje Rigsdag og bidrage til Hindring af en forstandig Jordreform. Vi har den Opfattelse, at ingen i Rigsdagen ønsker Tvangsaflevering af Jord, naar dette ikke er nødvendiggjort paa Grund af usunde og abnorme Prisforhold. En Ekspropriationsbestemmelse er kun til Nytte, naar Udbud af Jord til Bebyggelse og Oprettelse af nye Brug ikke kan foregaa paa et økonomisk rigtigt Grundlag, og i Øjeblikket er der megen Sandsynlighed for, at en forstandig Lovgivning kan muliggøre Erhvervelse af Jord paa almindelig frivillig Maade til de af mig nu nævnte Formaal og til rimelige Priser; i hvert Fald maa alle Midler anvendes, for at dette kan ske, naar der ydes en rimelig finansiel Støtte.

Lovforslagets væsentligste Bestemmelse er, at man i de Kommuner, hvor man ønsker at oprette Husmandsbrug med Støtte fra den kommunale Jordfond, kan faa et Tilskud fra Statens Jordfond paa $\frac{1}{3}$ af den Grundværdi, som man erhverver til dette Formaal, og paa de Vilkaar, at Tilskuddet ikke forrentes, men kun amortiseres med 3 pCt. om Aaret, som gaar tilbage til Statens Jordfond. De Kommuner, der vil prøve paa ved selv at bringe økonomiske Ofre at skaffe deres Ungdom Plads og Beskæftigelse og skaffe Arbejde til de i Kommunen boende Haandværkere, kan paaregne, naar deres Køb bliver godkendt af Statens Jordlovsudvalg, et Tilskud af Statens Jordfond af den Art og Udstrækning, jeg nævnte. Der er ingen Tvivl om, at der, hvis Kommunalbestyrelserne i samtlige Landkommuner nedsætter et Jordudvalg af stedkendte Mænd med Forstaaelse af Egnens Forhold, landbrugsmæssigt og bebyggelsesmæssigt set, som følger Om sætningen af Ejendomme Landet over, Gang paa Gang vil frembyde sig Lejlighed til at erhverve Jord til Udstykning paa rimelige Vilkaar, naar dette Udvalg kan møde som den kontante Køber ved Ejendomsomsætningerne. Der er heller ingen Tvivl om, at man, hvis man omkring i Landet spreder Interessen for denne Sag og skaber et Organ, der fra Dag til Dag